

Kā cīnīties ar Sosnovska latvāņiem? Labās prakses piemēri.

Publicēts: 03.03.2023.

[Novada ziņas](#)

Jelgavas novada pašvaldībā uzsākta aktīva Sosnovska latvāņa apkarošana. Sosnovska latvānis ir invazīva augu suga. Invazīvas sugas ir tādas sugas, kas, ievestas svešā vidē, kļūst agresīvas – izkonkurē vietējās sugas un strauji pārņem teritoriju.

Latvānis ir no 2 līdz 4 metrus augsts daudzgadīgs monokarps augs ar lapas plātni, kas var būt pat līdz 1,5 m gara. Monokarps nozīmē to, ka augs uzzied, nogatavina sēklas un aiziet bojā. Tātad, ja augs ir sācis ziedēt, nedrīkst tam ļaut nogatavināt un izsēt sēklas. Ja tas izziedējis, „domājot”, ka savu misiju ir veicis un savairojies, latvānis pats atmirst. Tādēļ pēc applaušanas, lai neatļautu latvāņiem izplatīties tālāk, nepieciešams nogriezt ziedkopas un tās sadedzināt. Šāds radikāls pasākums nepieciešams latvāņa izteikto vairošanās spēju dēļ.

Saskaņā ar Valsts augu aizsardzības dienesta informāciju Jelgavas novada teritorijā ir ap 107 ha zemes (no kurām 6,658 ha ir pašvaldības īpašumā), kas ir invadētas ar invazīvo augu sugu Sosnovska latvāni. Lai cīnītos ar latvāņiem Jelgavas novadā, izveidota Invazīvo augu sugu izplatības ierobežošanas ekspertu darba grupa septiņu locekļu sastāvā, kuras mērķis ir veicināt invazīvo augu sugu izplatības ierobežošanas pasākumu veikšanu, kā arī organizēt un koordinēt latvāņu ierobežošanas pasākumus saskaņā ar Latvāņu izplatības ierobežošanas pasākumu organizatorisko plānu Jelgavas novadā 2023. – 2028.gadam.

Jelgavas novada pašvaldība atgādina, ka zemes īpašniekam – gan pašvaldībai, gan juridiskām un fiziskām personām, kura apsaimniekotajās zemēs konstatēta latvāņu izplatība, saskaņā ar 2008.gada 14.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.559 “Invazīvo augu sugas – Sosnovska latvāņa – izplatības ierobežošanas noteikumi” ir pienākums veikt latvāņu apkarošanas pasākumus. Tādēļ Pašvaldība aicina visus Jelgavas novada teritorijā esošo zemju īpašniekus, kuru īpašumos sastopams invazīvais

augš - Sosnovska latvānis uzsākt tā apkarošanu un līdz 2023.gada 1.jūlijam iesniegt iesniegumu Valsts augu aizsardzības dienestā informāciju par teritorijām, kas invadētas ar Sosnovska latvāni, un izvēlētajām metodēm, ko paredzēts izmantot tā ierobežošanai.

Ļoti plaša informācija par šī auga bioloģisko izcelsmi, tā bīstamību un apkarošanas iespējām sniegta Valsts augu aizsardzības dienesta mājas lapā <https://www.vaad.gov.lv/lv/par-latviju-bez-latvaniem>

Iesnieguma forma pieejama [ŠEIT](#).

Iesniegumu iespējams nosūtīt elektroniski uz e-pastu zemgale@vaad.gov.lv, pa pastu uz norādīto adresi: Valsts augu aizsardzības dienesta Zemgales reģionālās nodaļas Jelgavas filiālei, Dobeles iela 41A, Jelgava, LV-3001, vai klātienē iepriekš norādītajā adresē.

Iesniegumam jāpievieno zemes plāna kopija, kurā norādīta ar Sosnovska latvāni invadētā teritorija un katrā nogabalā norādīta plānotā latvāņa izplatības ierobežošanas metode.

Jautājumu gadījumā lūdzam sazināties ar Valsts augu aizsardzības dienesta speciālistiem pa tālr. [+371 63022541](tel:+37163022541) vai Jelgavas novada vides inženierēm Lāsmu Strautmani tālrunis [+371 22412120](tel:+37122412120), e-pasts: lasma.strautmane@jelgavasnovads.lv, Zani Laiviņu, tālrunis [+371 25660002](tel:+37125660002), e-pasts: zane.laivina@jelgavasnovads.lv vai Daci Gražuli, tālrunis [+371 22002558](tel:+37122002558), e-pasts: dace.grazule@jelgavasnovads.lv.

Latvāņu ierobežošanas pasākumi jāveic ik gadu sākot no to veģetācijas sākuma (ap 20.aprīli) līdz to veģetācijas beigām (ap 1.septembri). Invazīvo augu izplatības ierobežošanas ekspertu grupa katru gadu no 25. jūnija līdz 1. septembrim veiks ar latvāni invadēto teritoriju monitoringu. Ja tiks konstatēts vairāk kā viens pieaudzis latvāņa augs ar izveidotu ziedkopu uz 50m², tad latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumi nav uzskatāmi par veiktiem.

Latvāņu talkas instrukcija - <https://talkas.lv/latvanu-talkas-instrukcija/>

<https://www.jelgavasnovads.lv/lv/jaunums/ka-cinities-ar-sosnovska-latvaniem-labas-prakses-piemeri>